

*Հաստատվել է Այգեձոր համայնքի
2016թ. դեկտեմբերի 19-ին
№ 10 ավագանու նիստում՝
N 41-Ն որոշմամբ*

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՏԱՎՈՒՇԻ ՄԱՐԶ

**ԱՅԳԵԶՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔԻ 2017-2021 թթ. ՀՆԳԱՄՅԱ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ԾՐԱԳԻՐ**

ԱՅԳԵԶՈՐ 2016թ.

Բովանդակություն

1. Ներածություն	3
1.1. Համայնքի ղեկավարի ուղերձը-----	4
1.2. Աշխարհագրական դիրքը-----	6
1.3. Պատմական համառոտ ակնարկ-----	6
1.4. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները-----	7
1.5. Ժողովրդագրություն-----	9
1.6. Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ֆիզիկական վիճակ-----	12
1.7. Ընդհանուր այլ տեղեկություններ համայնքի վերաբերյալ-----	14
2. ՀՀԶԾ կազմումը-----	16
2.1. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն և զարգացման խոչընդոտների-----	16
վերլուծություն	
2.1.1. Համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակ-----	16
2.1.2. Համայնքի տարածքում նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական և մարզային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրեր ու միջոցառումներ-----	23
2.1.3. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումներ -----	23
2.1.4 . Համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը խոչընդոտող գործոններ-----	26
2.1.5. Ներքին և արտաքին գործոնների վերլուծություն -----	27
2.2. ՀՀԶԾ հեռահար նպատակի, միջանկյալ արդյունքների և նպատակներին հասնելու համար անհրաժեշտ գործողությունների սահմանում -----	29
2.2.1. Համայնքի հեռահար նպատակի սահմանում -----	29
2.2.2. Համայնքի անմիջական նպատակի սահմանում-----	30
3.ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐ-----	32
4. ՀՀԶԾ-Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ-----	48
5. ԵԶՐԱՓՈՒԿՈՒՄ-----	51

1.ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՅՅԾ-ի 1-ին բաժնում ներկայացվում է ՀՀԶԾ-ի ներածությունը, որտեղ ընդգրկված են հետևյալ ենթաբաժինները՝ համայնքի ղեկավարի ուղերձը, համայնքի աշխարհագրական դիրքը, պատմական համառոտ ակնարկ, ՏԻՄ, ժողովրդագրություն, համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ֆիզիկական վիճակ, այլ ընդհանուր տեղեկություններ համայնքի տարբեր բնագավառների վերաբերյալ:

ՅՅԾ-ի 2-րդ բաժնում ներկայացվում է ՀՀԶԾ-ի կազմումը, որի մեջ ներառված են հետևյալ ենթաբաժինները.

-Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն և զարգացման խոչընդոտների վերլուծություն /սոցիալ-տնտեսական իրավիճակ՝ բյուջեի եկամուտներ, համայնքի գյուղմթերքների արտադրություն, սննդարդյունաբերություն, գյուղատնտեսության, կրթության, առողջապահության արտ, զբոսաշրջության զարգացման հնարավորություն, նպաստառու տնտեսություններ/ համայնքի սոցիալ-տնտեսական ընդհանուր և ոլորտային փաստացի իրավիճակի և համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների բնութագրումը և վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով ՀՀԶԾ-ի մշակման չափանիշների ազդեցությունը համայնքի ՏԻՄ-ի գործունեության ոլորտների կազմի վրա, համայնքում առկա սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների ֆիզիկական վիճակի գնահատումը, դրանց շահագործման, պահպանման և նորոգման հետ կապված խնդիրները, ինչպես նաև դրանց զարգացման հնարավորությունների, կարողությունների ու ռեսուրսների վերլուծումը և գնահատումը.

- ներկայացվում են պետության, միջազգային և տեղական դոնոր, քաղաքացիական հասարակության, մասնավոր հատվածի և այլ կազմակերպությունների կողմից համայնքում գալիք հինգ տարիների համար նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական, մարզային, տարածաշրջանային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերը, գործողությունները և միջոցառումները.

-Ֆինանսական նկարագրություն, ֆինանսական կանխատեսումներ, համայնքի սեփականություն համարվող գույքի օտարման հնգամյա ծրագիրը՝ ըստ տարիների.

-համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը խոչընդոտող գործոններ.

-ներքին և արտաքին գործոնների վերլուծություն՝ համայնքի ՈՒԹՅՎ /ուժեղ և թույլ կողմեր, հնարավորություններ, վտանգներ/-վերլուծությունը՝ հիմնվելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության ու գնահատման արդյունքների վրա և ձևակերպելով համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերը, զարգացման ներքին ու արտաքին հիմնական հնարավորությունները, համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգները.

-սահմանվում են համայնքի երկարաժամկետ տեսլականը, զարգացման ռազմավարությունը և սույն ՀՀԶԾ-ի հեռահար և անմիջական նպատակները.

-Համայնքի ընդհանուր և ոլորտային կարիքների գնահատման հիման վրա կազմվել է համայնքում առկա հիմնախնդիրների ցանկը՝ առանձնացնելով նրանք, որոնց լուծումը նպատակահարմար է ներառել սույն ՀՀԶԾ-ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից:

ՀՀԶԾ-ի 3-րդ բաժնում ներկայացված են համայնքի զարգացման ոլորտային ծրագրերի ընտրությունը, դրանց առաջնահերթությունների սահմանումը՝ ելնելով համայնքի իրավիճակի գնահատման արդյունքներից, բացահայտված կարիքներից ու հիմնախնդիրներից, ենթակառուցվածքների վիճակից և ՀՀԶԾ-ի հիմնական

Հայաստանի Հանրապետության Տավուշի մարզի Այգեձոր համայնքի 2017 - 2021 թթ. զարգացման հնգամյա ծրագիրը (ՀՀՀԾ) մշակվել է՝ հիմք ընդունելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին», Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների (ՏԻՄ-ի) իրավասություններն ու լիազորությունները նրանց գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀՀԶԾ-ի մշակման մեթոդաբանական առանձնահատկությունները և ծրագրային հիմքերը, ինչպես նաև ՄԱԶԾ-ի կողմից «Ինտեգրված աջակցություն գյուղական համայնքների զարգացմանը. համայնքների դիմակայունության ամրապնդում», ծրագրի շրջանակներում մշակված, կազմված և համայնքի ավագանու հաստատմանը ներկայացված «Այգեձոր համայնքի 2016-2020թթ. համալիր զարգացման ծրագիրը»:

ՀՀՀԾ-ն մշակելիս առանձնացվել և հաշվի են առնվել մեթոդաբանական հետևյալ չափանիշները՝

- համայնքի ֆինանսական կարողությունը.
- համայնքի բնակչության թվաքանակը.
- համայնքում առկա ենթակառուցվածքները և մատուցվող ծառայությունները.
- համայնքում առկա վտանգները (ռիսկերը) և շատ այլ չափանիշներ և գործոններ:

Սույն ՀՀՀԾ-ի բովանդակությունը պայմանավորված է համայնքի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ: ՀՀՀԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել նաև համայնքում աղետի բազմաբնույթ վտանգները (ռիսկերը), որոնց կառավարման համար նախատեսվել են որոշ գործողություններ ու միջոցառումներ:

Համայնքի 2017 - 2021 թթ. ՀՀՀԾ-ն մշակվել է՝ հիմք ընդունելով համայնքի վերընտրված ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի դրույթները և նպատակ ունենալով հետևողականորեն բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով աստիճանաբար բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները:

ՀՀՀԾ-ն դիտարկելով որպես համայնքի ռազմավարական պլանավորման և մասնակցային կառավարման կարևորագույն միջոց, համայնքապետարանի աշխատակազմը և ավագանին փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված Հայաստանի Հանրապետության ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀՀՀԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

Հայաստանի Հանրապետության Տավուշի մարզի Այգեձոր գյուղական համայնքի 2017-2021 թ.թ. հնգամյա զարգացման ծրագրի (այուհետ՝ ծրագիր) ընդունման նպատակն է սահմանել հաջորդ հինգ տարիներին Այգեձոր համայնքի (այուհետ՝ համայնք) զարգացման գերակա ուղղությունները և նշել դրանց հասնելու հնարավոր ճանապարհներն և անհրաժեշտ միջոցառումները: Գերակա ուղղությունների հստակ սահմանումները հնարավորություն կստեղծեն իրագործել տեղական ինքնակառավարման առաքելությունը և հասնել համայնքի զարգացման տեսլականին: Համայնքի զարգացման գերակա ուղղությունները սահմանելիս հաշվի են առնվել համայնքի առկա ռեսուրսները (ակտիվները), պարտավորությունները, տեղական առանձնահատկությունները, երկրի տնտեսական և քաղաքական առկա

Դեռևս 16-րդ դարից գյուղն ստացել է <<Ղուլալի>> կամ „Ղալալու,, անունը: Ղուլալի անունն ունի հետևյալ ստուգաբանությունը. Ղուլալու նշանակում է բերդեր ունեցող գյուղ կամ բերդագյուղ: Ղուլա (Ղալա) բառը թարգմանվում է որպես Բերդ ամրոց: Անունն առաջացել է գյուղի տարածքում գտնվող երկու նշանավոր բերդերի՝ Աղջկաբերդի և Երգեվանի բերդերի առկայությունից: 1831թվականին Ղուլալիում բնակվում էր 484, իսկ հարյուր տարի հետո՝ 2274բնակիչ, անջատված թաղամասերով հանդերձ: 1842 թվականին Ղուլալի գյուղում բնակվում էր 50տնտեսություն: 1890թվականին գյուղը բաղկացած էր 114 տնտեսությունից:

1939թվականի մայիսի 4-ից օտարահունչ անունը փոխարինվել է նոր անվամբ, և գյուղը ի՞նչՅի՞նչՅի»É շ <<²Ù.»Óáñ>>, նՅԿՇ áñ .ՍáõÕը տեղակայված է ³ՍմáÕçáõÃÙ³Սմ ³Ù.ՇԿ»ñáí պատված ձորի մեջ: 1982 թ.-ին Այգեձորի կոլտնտեսությունը դարձել է ՍՍՀՄ սոց մրցության հաղթող:

Այգեձորը 1939-ական թվականներին ունեցել է 480 բնակիչ, որի թվաքանակը կտրուկ աճել է խորհրդային տարիներին: 1961թվականին Այգեձոր գյուղը բաղկացած էր 785 տնտեսությունից՝ 3453 բնակչությամբ, այդ թվում 1400աշակերտ: 01.01.2016թ. դրությամբ Այգեձոր գյուղում եղել է առկա՝ 581տնտեսություն՝ 1986բնակչությամբ, այդ թվում՝ 220աշակերտ, իսկ մշտական բնակչությունը կազմել է 2000 մարդ:

1.4. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները

2016թ. Սեպտեմբերի 18-ին Այգեձոր համայնքում կայացած ՏԻՄ-երի ընտրությունների արդյունքում վերընտրվել է համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին՝ բաղկացած 7 անդամից, ովքեր կազմավորել են համայնքապետարանի աշխատակազմը՝ բաղկացած 13 աշխատակցից: Ստորև բերվում է համայնքի ղեկավարի և աշխատակազմի կառուցվածքը, աշխատակիցների հաստիքացուցակը և աշխատավարձերի պաշտոնային դրույքաչափերը՝ Աղյուսակ 1

Ծ/ Ծ	Ծ³ëiÇùÇ ³Yi³YáõÙÁ	Ծ³ëiÇù³ÙÇY ÙÇ³iáñÁ	á³ßiáY³ÙÇY ¹ñáõÙ³³á³÷Á (¹ñ³Ù)	—% հավելա վճար (դրամ)	Ամսական աշխատավարձ (¹ñ³Ù)
1	Ծ³Ս³ՍYùÇ Õ»i³i³ñ	1	190000		190000
Ծ³Ù»óáÕ³i³Y á³ßiáY³Y»ñ					
2	Ծ³Ս³ՍYùÇ Õ»i³i³ñÇ i»Õ³i³É	1	115000		115000
Ծ³Ս³ՍYù³ÙÇY i³é³ÙáÕY»ñ					
3	²ßÉ³i³i³½ÙÇ ù³ñiáõÕ³ñ 1.2-1	1	115000		115000
4	Գլխավոր մասնագետ հաշվապահ 2.3-1	1	110000		110000
5	Գլխավոր մասնագետ 2.3-2	1	110000		110000
6	Գլխավոր մասնագետ 2.3-3	1	110000		110000
7	Առաջատար մասնագետ 3.1-1	1	74000		74000
8	Երկրորդ կարգի մասնագետ 3.3-1	0,5	72752		36376
9	Երկրորդ կարգի մասնագետ 3.3-2	0,5	72752		36376

İ»Èëà³ë³ñÌÙ³Ý ³ÝÓÝ³İ³½Ù				
10	Վարորդ	1	72752	72752
11	Պահակ	1	72752	72752
12	Հավաքարար	1	72752	72752
Այլ պայմանագրային աշխատող				
13	Մշակույթի տան գեղմասվար	0,6	72752	43651
ԸՆԴԱՄԵՆԸ				1048659

1 համայնքի ղեկավար, 2 հայեցողական պաշտոնում համայնքի ղեկավարի տեղակալ և մշակույթի տան գեղմասվար, 6 համայնքային ծառայող /աշխատակազմի քարտուղար, 2 գլխավոր մասնագետ, 1 առաջատար մասնագետ, 2 երկրորդ կարգի մասնագետ/, 1 համայնքային ծառայողի՝ գլխավոր մասնագետի թափուր պաշտոն, տեխնիկական սպասարկումն իրականացնող անձնակազմում՝ 3 աշխատակից /պայմանագրային հիմունքներով/ և 1՝ այլ պայմանագրային հիմունքներով աշխատակից՝ մշակույթի տան գեղմասվար:

Համայնքում գործում են՝

1. «Այգեծորի մանկապարտեզ» համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություն (ՀՈԱԿ)

աշխատակիցների թվաքանակը՝ 11: Հաստիքացուցակը և աշխատավարձերի պաշտոնային դրույքաչափերն են՝

Աղյուսակ 2

Թ/Թ	Թ³ëİÇùÇ ³Ýİ³ÝáóÙÁ	Թ³ëİÇù³ÙÇÝ ÙÇ³İáñÁ	ä³İİáÝ³ÙÇÝ ¹ñáóÙ³³ä³÷Á (¹ñ³Ù)	___% հավելվածար (դրամ)	Ամսական աշխատավարձ (¹ñ³Ù)
1	Տնօրեն	1	90000		90000
2	Հաշվապահ	1	72752	5152	77904
3	Դաստիարակ	3	82000		246000
4	Դաստիարակ օգնական	2	72752		145504
5	Դաստիարակ օգնական	1	72752	5152	77904
5	Խոհարար	1,5	72752		109128
6	Տնտեսվար	1	72752	5152	77904
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		808888	15456	824344

2.«Այգեծորի կոմունալ ծառայություն» համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություն (ՀՈԱԿ)

աշխատակիցների թվաքանակը՝ 11: Հաստիքացուցակը և աշխատավարձերի պաշտոնային դրույքաչափերն են՝

Աղյուսակ 3

Թ/Թ	ԹՅԵՐՇԱՆՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ	ԹՅԵՐՇԱՆՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ	ԹՅԵՐՇԱՆՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ (ԹՅԵՐՇԱՆՆԵՐԻ)	___% հավելավճար (դրամ)	Ամսական աշխատավարձ (ԹՅԵՐՇԱՆՆԵՐԻ)
1	Տնօրեն	1	110000		110000
2	Հաշվապահ	1	72752	5152	77904
3	Ջրային տեխնիկ	1	72752		72752
4	Ջրային տեխնիկ	1	72752		72752
5	Ջրային տեխնիկ	0,6	43651	2298	45949
6	Ջրային տեխնիկ	0,6	43651	2298	45949
7	Ջրային տեխնիկ	0,5	36376		36376
8	Բանվոր	1	72752		72752
9	Տրակտորիստ	0,6	43651		43651
10	Պահակ	0,7	50500		50500
11	Պահակ	1	72752		72752
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		691589	9748	701337

1.5.Ժողովրդագրություն

Բնակչության թվաքանակը վերջին տարիներին նվազել է: Դա հիմնականում բացատրվում է արտագնա աշխատանքով և պատերազմական իրավիճակով: Արտահոսքի հետևանքով նվազել է նաև ծնելիությունը և տնտեսապես ակտիվ մարդկանց թվաքանակը: Սա բացատրվում է բազմազործոն համակարգով, որն իր մեջ ներառում է ինչպես սահմանափակ արտագաղթը, այնպես էլ բնակչության ծերացման պատճառով թոշակառուների ավելացումը, պատերազմական իրավիճակի պատճառով հաշմանդամների քանակի ավելացումը և այլն: Համայնքում զբաղվածների թիվը կազմում է՝

Աղյուսակ 4

1	ՊԱՏԵՐԱՆՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ, ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ	928
2.	ԾՅԵՐՇԱՆՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ, ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ	12 (01.10. 2016թ դր.՝ 61)
3.	ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ, ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ, ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ ԿԱՏԵՐԻՆԵՐԻ	7

4.	ՀնՊՆ, հրատարակչություն, ԻնՊՆ Կենտրոնական օբյեկտներ «ՀՀ» ՍՊԸ Կենտրոնական օբյեկտներ	18(01.10.2016թ ղր.՝ 16)
10.	ԻնՊՆ հրատարակչություն	2
11.	ԻնՊՆ Կենտրոնական օբյեկտներ	34(01.10.2016թ ղր.՝ 33)
12.	ԻնՊՆ Կենտրոնական օբյեկտներ Կենտրոնական օբյեկտներ	50(01.10.2016թ ղր.՝ 48)
13.	ՀնՊՆ Կենտրոնական օբյեկտներ Կենտրոնական օբյեկտներ	18 /այդ թվում 16-ը համայնքից/
14.	ԻնՊՆ Կենտրոնական օբյեկտներ Կենտրոնական օբյեկտներ	12(01.10.2016թ ղր.՝ 11)

Համայնքում կա 2 այլ ազգազգությանը բնակիչ:

Առկա բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմն այսպիսին է՝

- 0-6 տարեկան -102 մարդ
- 7-17 տարեկան –205 մարդ
- 18-62 տարեկան – 1233 մարդ
- 63 և ավելի տարեկան – 446 մարդ
- կենսաթոշակառուների թիվը – 709, տարեց կենսաթոշակառուներ /75տ և ավելի/՝ 283 մարդ
- հաշմանդամներ - 90մարդ,որից 5-ը՝ մինչև 18տ: Մանկուց հաշմանդամներ՝ 16մարդ
- միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ – 24մարդ, ամուսնալուծված անձանց երեխաներ – 5, միայնակ մոր երեխա – 1

-3 և ավելի երեխաներ ունեցող /0-18տ./ տնային տնտեսություններ-49

-միայն կենսաթոշակառուներից կազմված /63տ. և ավելի/տնային տնտեսություններ-106

-3 և ավելի երեխա ունեցող ընտանիքների թիվը-48,այդ թվում՝

-մինչև 6տ. երեխա ունեցող տնային տնտեսություններ-29

-աշակերտների քանակը՝ 200, ուսանողներ- 53

-Ժամկետային պայմանագրային զինծառայողներ-28, ժամկետային պարտադիր զինծառայողներ-37:

Համայնքի սոցիալ-տնտեսական բնութագրեր

Ստորև տրվում են Այգեճոր համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի մի շարք բնութագրիչներ, որոնք ընկած են համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագրի հիմքում:

Աղյուսակ 5.Բնակչության և բնակելի ֆոնդի իրավիճակի բնութագրիչներ

	Մշտական		Առկա	
	Ե, Բ Ե	այդ թվում	Ե, Բ Ե	այդ թվում

Յ/Յ	Բերդ համայնք		իգական	արդիական		իգական	արդիական
1	բնակչության թվաքանակը, մարդ	1986	985	1001	1962	960	1002
2	տնային տնտեսությունների թվաքանակը	719	X	X	508	X	X
2.1	այդ թվում՝ ժամանակավոր կացարաններում /վազոն, տնակ/ բնակվող	2	X	X	2	X	X
2.2	կիսակառույց տներում բնակվող	0	X	X	0	X	X
3	ընտանեկան նպաստ ստացող տնային տնտեսությունների քանակը/ներառյալ սոցիալական նպաստ/	98	X	X	98	X	X
4	Չրատապ օգնություն միանվագ նպաստ	8	X	X	X	X	X

Աղյուսակ 6 Բնակչության իրավիճակի բնութագրիչներ

Յ/Յ	Բնութագրիչներ	Ժամանակահատվածը	Թիվը
1	Ծնունդ	01 նոյեմբերի 2016թ.	12
2	Մահ	01 նոյեմբերի 2016թ.	49
3	Ամուսնություն	01 նոյեմբերի 2016թ.	8
4	Ամուսնալուծություն	01 նոյեմբերի 2016թ.	1

Աղյուսակ 7 Բնակչության զբաղվածությունը

Յ/Յ	Բերդ համայնքում գրանցված գործազուրկների թիվը (մարդ)	01.12.2016թ. դրությամբ		
		ընդհանուր	իգական	արական
1	Ընդամենը գրանցված գործազուրկներ, որից՝	40	20	20
2	տարրական հանրակրթական	2	0	2
3	հիմնական հանրակրթական	11	2	9
4	միջնակարգ հանրակրթական	23	15	8
5	միջին մասնագիտական	2	2	0
6	բարձրագույն	2	1	1

Աղյուսակ 8 Կրթության իրավիճակի բնութագրիչներ

Յ/	Համայնքում առկա մշակութային, արվեստի, սպորտի և այլ ուսումնական հաստատությունները.	Հաստատությունների թիվը*	Դրանցում զբաղվածների թիվը, մարդ	Դրանցում ընդգրկվածների/սաների, այցելուների թիվը, մարդ/ամիս
1	Մշակույթի տուն	1	2	30
2	Նախադպրոցական հաստատություններ	1	11	55
3	Ուսումնական հաստատություններ	1	37	200
4	Գրադարան	1	1	100

1.6. Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ֆիզիկական վիճակ

Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը սահմանվել է համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 14.03.1997թ. թիվ 51 որոշմամբ /հավելված 10/: Ներկայում համայնքի սեփականություն համարվող գույքն ունի հետևյալ ցանկն ու վիճակը (աղյուսակ 1)՝

Աղյուսակ 9. Համայնքի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Յ/հ	Կառույցը	Հասցեն	Ընդհանուր վիճակի գնահատականը	Նորոգման / վերականգնման / փոխարինման կարիքը	Այլ նշումներ
1.	Համայնքապետարանի շենքը-1 միավոր	Յփող., 8	բավարար	Նորոգման կարիք	
2.	Նախկին կոլտնտեսության վարչական շենքը-1 միավոր	Յփող., 11	անբավարար	հիմնանորոգման կարիք	
3.	Մշակույթի տուն-1 միավոր /ներառյալ գրադարան-1	Յփող., 10	անբավարար	հիմնանորոգման կարիք	

	միավոր/				
4.	Էրի ձորի մանկապարտեզ - 1 միավոր /ներառյալ գրադարան- 1 միավոր/	10 փ. 1 նրբ. 13	բավարար	Նորոզման կարիք	
5.	Նախադպրոցական հիմնարկ	1 փ., 1 փկղ., 1	գերազանց	-----	
6.	Գոմեր թաղամասի վարչական շենք- 1 միավոր	11 փողոց, 40	լավ	-----	
7.	Հանդիսությունների սրահի շենք- 1 միավոր	8 փող., 33/1	լավ	-----	
8.	ՇՆՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՐԹՈՒՄԻ ՆԱԽԱԴՐՈՑԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԶՐԱՄԱՏՈՒՄԻ ԿԱՐԳԻ 1970-1975, 2015-2016 ԸՆԹԱԳՐԻ ՄԵՋ Է	-----	բավարար	-----	
9.	ՇՆՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՐԹՈՒՄԻ - 5 ՆՅՈՒՆ	-----	բավարար	-----	
10	ԻՍԿԱԿՈՒՄՆԵՐԻ ԿՐԹՈՒՄԻ - 4 ՍԵՐՅՈՒՆ	-----	2 անբավարար, 2 բավարար	-----	
	ԻՍԿԱԿՈՒՄՆԵՐԻ ԿՐԹՈՒՄԻ - 3 ՍԵՐՅՈՒՆ	-----	լավ	-----	
11	ԿՐԹՈՒՄԻ ԿՐԹՈՒՄԻ ԿՐԹՈՒՄԻ ԿՐԹՈՒՄԻ - 18 ՍԵՐՅՈՒՆ	-----	բավարար	-----	
12	ՍԵՐՅՈՒՆ. ԿՐԹՈՒՄԻ (ԿՐԹՈՒՄԻ) 13 ՍԵՐՅՈՒՆ	-----	անբավարար	-----	
13	ՆՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՐԹՈՒՄԻ - 2 ՆՅՈՒՆ	-----	1 լավ, 1 անբավարար	1-ը հետագա շահագործման ոչ պիտանի, 1-ը վերանորոգման կարիք ունի	
14	ՆՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՐԹՈՒՄԻ - 1 ՍԵՐՅՈՒՆ	-----	անսարք	Հետագա շահագործման ոչ պիտանի	
15	ՆՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՐԹՈՒՄԻ - 1 ՍԵՐՅՈՒՆ	-----	անսարք	Հետագա շահագործման ոչ պիտանի	
16	Հուշադրուր 1 միավոր	-----	լավ	-----	
17	Էլեկտրադաշտ- 1 միավոր	-----	անսարք	Վերանորոգման կարիք ունի	

18	Սղոցարան- Լմիավոր	-----	լավ	-----	
19	Գերեզմանատուն- Կմիավոր	-----	լավ	-----	

1.7.Ընդհանուր այլ տեղեկություններ համայնքի վերաբերյալ

:Այգեծորի բնությունը գեղատեսիլ է: Համայնքի վարչական տարածքը 16888,71 հա է: Աչքի են ընկնում բուսական և կենդանական աշխարհի բազմազանությամբ, բնական ժառանգության անզուգական հուշարձաններով:

Այգեծորցիները տարածաշրջանում առաջիններից են եղել, որոնք զբաղվել են պտղաբուծությամբ և խաղողագործությամբ, ինչպես նաև զբաղվել գինու և օղու արտադրությամբ: Այգեծորը հարուստ է խաղողի, խնձորի տանձի, սալորի, թթենու, կեռասի, թզի, նռնենու, սերկևիլի, արևելյան խուրմայի այգիներով: Գյուղին հարակից անտառները հարուստ են պիտանի շինափայտ ունեցող ծառատեսակներով՝ կաղնի, հաճարի, լորի, հացի, բոխի, լայնատերևենի և այլն: Անտառներում կան պտղածառատեսակներ՝ տանձի, խնձորենի, ընկուզենի, զկեռ, պնդուկ, ինչպես նաև հատապտուղների թփուտներ, ալոճ, մասուր, կծոխուր, մոշ, մոռ և այլն: Շատ կան վայրի ելակի տարածքներ, որոնք առատ բերք են տալիս: Այգեծորի անտառներում աճում են նաև արժեքավոր դեղաբույսեր՝ ուրց, դաղձ, առյուծագի, երիցուկ, մելիսա, նանա, ճարճատուկ, եզան լեզու և այլն: Այգեծորում զարգացած է այգեգործությունը, պտղաբուծությունը, խոզաբուծությունը, թույլ է զարգացած անասնաբուծությունը, դաշտավարությունը, մեղվաբուծությունը, թռչնաբուծությունը:

Համայնքն ունի փոստային բաժանմունք, առկա է ֆիքսված /11տնտեսություն/ և բջջային հեռախոսակապ, ինչպես նաև թվայնացված հեռուստատեսային համակարգ, որի միջոցով ազգաբնակչությունը դիտում է թվով 8 հեռուստաալիք և ունկնդրում 1՝ հանրային ռադիոալիք՝ չհաշված մեծամասնության արբանյակային հեռուստատեսության հնարավորությունը:

Համայնքի կենտրոնական ճանապարհը և թաղամասերից որոշ հատվածներ ասֆալտապատ են, սակայն կենտրոնական մասը հատկապես կարիք ունի 2-րդ շերտի ասֆալտապատման: Միջթաղային ճանապարհները ենթարկվում են ամենամյա բարեկարգման:

Սեփական տների քանակը 857-ն է,որից 519-ում բնակվողներ կան:

Համայնքն ունի խմելու 5 ջրագիծ՝ Ձկնկուլի ջրագիծ-կառուցված՝ 1960-ական թթ., Տորոնի յալի ջրագիծ-կառուցված՝ 1957թ., Այգեստանի ջրագիծ-կառուցված՝ 1958թ., Ծիլի ծովի ջրագիծ-կառուցված՝ 1998թ., Կարմրաձոր թաղամասի „Բարակ ջուր,, ջրագիծ, կառուցված 2016թ.: Ջրագծերի հին խողովակները 2016թվականին փոխարինվել են նոր՝ խողովակներով: Համայնքում կա 9 ջրաղբյուր՝ նորմալ վիճակում: Խմելու ջրի ներքին ցանցը պատկանում է համայնքին ընդհանուր երկարությունը՝ 15կմ, դեռևս հաշվիչներ տեղադրված չեն, վճարում չկա:

Ոռոգման նպատակով 1970-80-ական թթ. կառուցվել է Խնձորուտ /4մլն խմ/ ջրամբարը: Այգեձորի մայր ջրագիծն ունի ինքնահոս ջրագիծ՝ 5300մ և ինքնահոս ջրատար՝ 15կմ: Ոռոգման ներքին ցանցը վերանորոգման կարիք ունի/ 1970մ/: Ընդհանուր երկարությունը մոտ 12կմ: Վճարվում է ոռոգման արժեքի կեսը, որպես սահմանամերձ համայնք, մյուս մասը վճարվում է պետության կողմից: Ցանցի մի մասը պատկանում է համայնքին, մյուս մասը՝ ջրպետկոմիս: Համայնքում կառուցված է ՅԷԿ: 1947 թ. -ին կառուցվել և 1951 թ. -ին շահագործվել է Այգեձորի հիդրոէլեկտրակայանը՝ 440 կվտ հզորությամբ, սակայն վերացել է և վերակառուցվել 2000-ական թթ.:

Համայնքում գազաֆիկացված է 424 տնտեսություն: Ցանցի ընդհանուր երկարությունը 21կմ է:

Համայնքն ունի էլեկտրաաղաց, սղոցարան, գործող խառատի արհեստանոց, չունի կոյուղագիծ և փողոցային լուսավորություն՝ բացի մի քանի թաղամասերի լուսավորությունից:

Միջհամայնքային ճանապարհը 10կմ է: Համայնքը ճանաչվել է սահմանամերձ:

Համայնքը համեմատաբար աղքատ է օգտակար հանածոներով: Գյուղի տարածքում կան կավահողի պաշարներ, որոնցից նախկինում պատրաստել են և կղմինդր և զբաղվել բրուտագործությամբ: Արդյունաբերական նշանակություն ունի կավը: Այգեձորի մոտ հայտնաբերվել են գրանիտի նոր հանքավայրեր, որոնք ճաքերի պատճառով արդյունավետ չեն օգտագործման համար:

2. ՀՀԾԾ կազմումը

2.1. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն և զարգացման խոչընդոտների վերլուծություն

2.1.1. Համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակ

Սոցիալ-տնտեսական իրավիճակ				Աղյուսակ 10
Այգեձոր համայնքի 2016թ.ի պլանավորված բյուջեի եկամուտները				(հազ.դրամ)
Եկամտատեսակներ	Ընդունված բյուջե	Վարչական մաս	Ֆոնդային մաս	
Տարեսկզբի մնացորդ				23848,8
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)	57 768.6	57 768.6		
Որից սեփական եկամուտներ	15 669.5	15 669.5		
1. ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	7 812.1	7 812.1		x
1.1 Հողի հարկ	3 896.6	3 896.6		x
1.2 Գույքահարկ համայնքների վարչական տարածքներում գտնվող շենքերի և շինությունների համար	100.0	100.0		x
1.3 Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	3 623.5	3 623.5		x
14 Տեղական տուրքեր	192.0	192.0		x
2. ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	42 099.1	42 099.1		0.0
2.1 Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	41 555.3	41 555.3		x
2.2 Պետական բյուջեից համայնքի վարչական բյուջեին տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)	101.8	101.8		x
2.3 Պետական բյուջեից համայնքի վարչական բյուջեին տրամադրվող այլ դոտացիաներ . Համայնքի բյուջեի եկամուտները նվազեցնող` ՀՀ օրենքների կիրարկման արդյունքում համայնքի բյուջեի եկամուտների կորուստների պետության կողմից	442.0	442.0		x

նիսհատուցվող գումարներ				
3.	ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	7 857.4	7 857.4	0.0
3.1	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձավճարներ	1 833.4	1 833.4	x
3.2	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված բյուջե մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ	6 000,0	6 000,0	
3.3	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր	24,0	24,0	x

Համայնքի սեփական եկամուտները կազմում են 9669,5 հազ. դրամ, կամ եկամուտների 19,3%:

համայնքի հիմնական արդյունաբերական ձեռնարկությունները և արդյունաբերական արտադրանքը, հիմնական սպառման շուկաներ,

Համայնքում կա սննդարդյունաբերություն՝ հացի փուռ, և պահածոների գործարան: Խաղողից և պտղատու այգիներից ստացված բերքը իրացվում է ինչպես Կոնյակի գործարանի Բերդի մասնաձյուղում, այնպես էլ Այգեձորի պահածոների գործարանում:

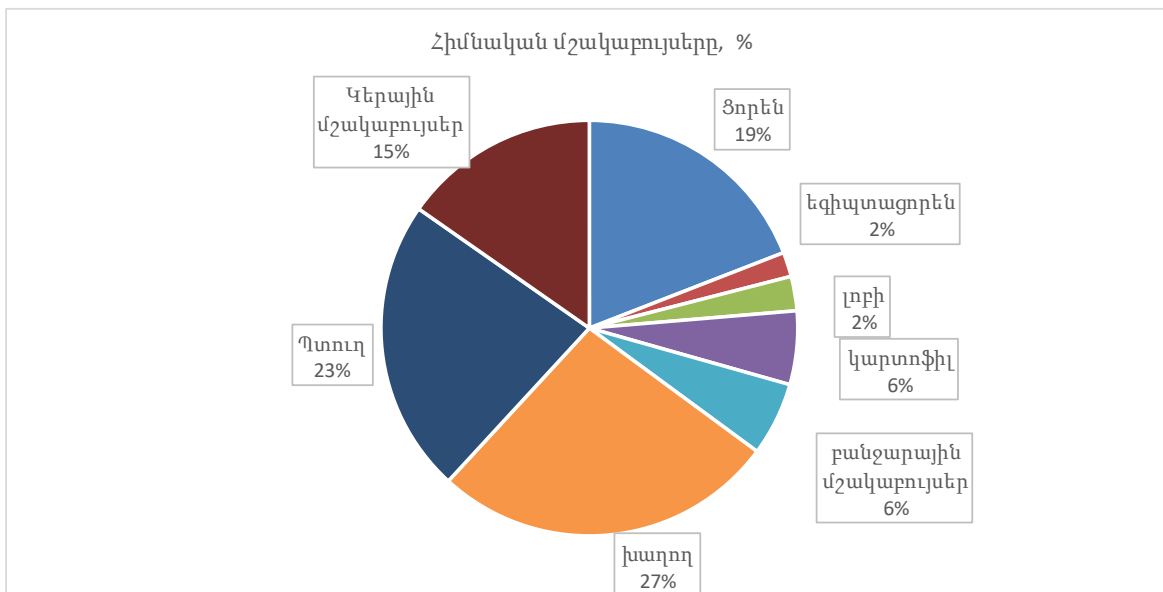
համայնքի հիմնական գյուղատնտեսական արտադրանքը և ծավալները, հիմնական սպառման շուկաներ,

Այգեձորում բնակլիմայական պայմաններից և աշխարհագրական դիրքից ելնելով, համայնքը հիմնականում մասնագիտացված է խաղողի, պտղատուների, հացահատիկային մշակաբույսերի, կարտոֆիլի և կերային մշակաբույսերի մշակությամբ:

2016 թվականին համայնքում մշակվել է 55 հա հացահատիկային մշակաբույսեր, այդ թվում՝ 50 հա ցորեն, 5 հա եգիպտոցորեն, 7 հա հատիկաընդեղեն (մասնավորապես՝ լոբի), 15 հա կարտոֆիլ, 15 հա բանջարանոցային և 40 հա կերային մշակաբույսեր: Համայնքում մշակվել է նաև 70 հա խաղող և 60 հա տարբեր տեսակի պտղատեսակներ: Այգեձորում ծխախոտ չի մշակվում:

Գծապատկեր 1

Այգեձոր համայնքի հիմնական մշակաբույսերը

Այգեձոր համայնքում տարեկան արտադրվում է միջինը՝

Խաղող-5000գ, որից 3000գ-ը մթերվում է Երևանի Կոնյակի գործարանի Բերդի մասնաձյուղում և Էկո Գարդեն ԱԿ ՍՊԸ-ում, 800գ-ը վաճառվում է շուկայում՝ օղու և գինու տեսքով, 1200գ-ը՝ սեփական օգտագործման:

Հոն-1200գ, որից 400գ-ը մթերվում է Էկո Գարդեն ԱԿ ՍՊԸ-ում, 400գ-ը վաճառվում է շուկայում, մթերվում է ՀՀ այլ գյուղմթերքների վերամշակման գործարաններում, 100գ-ը՝ սեփական օգտագործման:

Թուզ-1500գ, որից 600գ-ը մթերվում է Էկո Գարդեն ԱԿ ՍՊԸ-ում, 500գ-ը ՀՀ այլ գյուղմթերքների վերամշակման գործարաններում, 400գ-ը՝ շուկայում:

Արքայախնձոր-800գ, որից 300գ-ը մթերվում է Էկո Գարդեն ԱԿ ՍՊԸ-ում, 450գ-ը՝ շուկայում, 50գ-ը՝ սեփական օգտագործման:

Այլ մրգեր /տանձ, խնձոր, սալոր, դեղձ և այլն/ - 1000գ, որից 200գ-ը մթերվում է Էկո Գարդեն ԱԿ ՍՊԸ-ում, մնացածը՝ սեփական օգտագործման:

Ցորեն-1500գ, որից 300գ-ը վաճառվում է շուկայում, 1200գ-ը՝ սեփական օգտագործման:

Այլ հացահատիկային մշակաբույսեր-200գ, որն ամբողջությամբ օգտագործվում է սեփական օգտագործման համար:

Կերային մշակաբույսերից ստացված 752տ արտադրանքը ամբողջությամբ օգտագործվում է սեփական նպատակներով:

Մսամթերքի 20%-ը օգտագործվում է սեփական նպատակներով, 80%-ը վաճառվում է շուկայում:

Արտադրվում է մոտ 4տ մեղր, որից 2տ վաճառվում է շուկայում, 2տ օգտագործվում է սեփական նպատակներով:

Աղյուսակ 11 Գյուղատնտեսական նշանակության հողատեսքեր

01.01.2016 դրությամբ

	հա
Ընդամենը գյուղատնտեսական նշանակության հողատեսքեր	6756.81
Վարելահող	420.76
Բազմամյա տնկարկ	7.37
Խաղող	58.46
Խոտհարք	582.80
Արոտավայր	4957.92
Այլ հողատեսքեր	6756.81

Աղյուսակ 12 Հիմնական մշակաբույսերի ցանքատարածությունների կառուցվածքը

Հիմնական մշակաբույսեր	2016 թ.	
	հա	%
Ցորեն	50	19
Եգիպտացորեն	5	2
Լոբի	7	3
Կարտոֆիլ	15	6
բանջարային մշակաբույսեր	15	6
խաղող	70	27
Պտուղ	60	23
Կերային մշակաբույսեր	40	15

Աղյուսակ 13. Հիմնական մշակաբույսերի համախառն բերքը և բերքատվությունը

Մշակաբույսեր	Համախառն բերքը, տոննա	1 հա-ի բերքատվությունը, տ/հա
Ցորեն	150	3
Եգիպտացորեն	45	9
Լոբի	63	9
Կարտոֆիլ	183	12.2
բանջարային մշակաբույսեր	154.5	10.3
խաղող	600	8,6
Պտուղ	444	7.4
Կերային մշակաբույսեր	752	18.8

Աղյուսակ 14 Անասնագլխաքանակը, գլուխ

	2016թ
Խոշոր եղջերավոր անասուն, գլուխ	339
Որից՝ կով, գլուխ	138
Խոզ, գլուխ	771
Ոչխար և այծ, գլուխ	295
Ավանակ և ջորի, գլուխ	37
Ձի, գլուխ	5
Հավ և /կամ թռչուն, թև	8502
Նապաստակ և ճագար, գլուխ	43
Մեղվաբնտանիք, փեթակ	402
Պայմանական անասնագլխաքանակը	885.3
Մեկ բնակչին բաժին ընկնող պայմանական անասնագլխաքանակը	0,44

Աղյուսակ 15. Անասնապահական մթերքների արտադրության ծավալները և անասունների մթերատվությունը

	2015թ.
Մսի իրացում, տոննա	40
Կաթի արտադրություն, տոննա	207
Բրդի արտադրություն, տոննա	0.35
Ձվի արտադրություն, հազ.հատ	60
1 կովի կաթնատվությունը, կգ	1500
1 ոչխարի բրդատվությունը, կգ	1.3
1 հավի ձվատվությունը, հատ	150

զբոսաշրջային հետաքրքրություններ կայացնող բնական, պատմական և մշակութային հուշարձաններ,

Այգեձորում առկա են պատմամշակութային արժեքավոր հուշարձաններ: Համաձայն ՀՀ Կառավարության կողմից 2002 թ.-ին հաստատված Տավուշի մարզի Այգեձոր գյուղի պատմության և մշակութային հուշարձանների ցանկի, համայնքում առկա է 68 հուշարձան, որոնցից առավել արժեքավոր են տարբեր ժամանակաշրջաններում քանդակված Ս. Հռիփսիմե կիսավեր եկեղեցին, Վերին Եղցաձոր գյուղատեղին, քարայր կացարանը և այլն:

Գյուղի բնակիչները հիմնականում աթեիստներ են: Մակայն, չնայած դրան, գյուղում կան մի շարք քրիստոնեական համալիրներ: Այգեձոր համայնքի տարածքը չափազանց հարուստ է հուշարձաններով ու հնություններով՝ կիսավեր բերդեր ու ամրոցներ, կիսականգուն եկեղեցիներ ու մատուռներ, տասնյակ գերեզմանոցներ ու խաչքարեր, կամուրջներ և հին ու նոր հուշադրություններ և այլն: Նրանցից են՝ գյուղի միջում, գետի աջափնյա բարձրադիր հարթության վրա գտնվող Մբ. Հռիփսիմե եկեղեցին (VI-VII դարերում կառուցված), որը ներկայումս կիսավեր է, հարավ-արևելյան մասում 6 կմ հեռավորության վրա գտնվող Երզնկանք բերդի ավերակները, այստեղ է գտնվում նաև Աշոտ Երկաթի ամառանոցի ավերակները, որոնք տեղակայված են Աղջկա քար բարձունքի վրա, Ներքին Եկեղեցաձորի Սուրբ նշան եկեղեցին և այլ պատմամշակութային կառույցներ:

դպրոցական, նախադպրոցական և արտադպրոցական կրթական հաստատություններ, ԲՈՒՀ-եր,

- Համայնքում կա 1 նախադպրոցական հիմնարկ՝ „Այգեձորի մանկապարտեզ, ՀՈԱԿ, որի շենքի հիմնանորոգումը ավարտվեց 2016թ. սեպտեմբերին՝ իր բոլոր հարմարություններով և սանիտարահիգիենիկ պահանջներին բավարարող բոլոր նորմերով: Ծայրամասային թաղամասում գործում է այդ նույն մանկապարտեզի մասնաձյուղը՝ ոչ բոլոր նորմերին համապատասխանող պայմաններով: Այգեձորն ունի 2 մանկապարտեզ, որոնք կառուցվել են համապատասխանաբար 1958 և 1965 թթ.-ին: Հայ օգնության ֆոնդի (ՀՕՖ)՝ «Աղքատության հաղթահարումը Տավուշի մարզում» ծրագրի (ԱՀՏՄ) շրջանակներում (հովանավոր՝ «Մարդիգյան ընտանիք» հիմնադրամ) եւ Focus on Children Now բարեգործական կազմակերպության նվիրատվությամբ 2016 թ.-ին հիմնովին վերակառուցվել է համայնքի կենտրոնական հատվածում մանկապարտեզը և ամբողջության համալրել է նոր գույքով, ինչի արդյունքում ավելացել են մանկապարտեզ հաճախող երեխաների թիվը: Մանկապարտեզներում զբաղված է 11 աշխատող, հաճախում են 55 երեխա: Ծնողական ամսական գումարը կազմում է 1500 դրամ:

Այգեձորի մանկապարտեզն ընդգրկված է նաև ծրագրի՝ մանկապարտեզներին տրամադրվող սննդի միջոցով թերսնման դեմ պայքարի ծրագրում, որը նպատակ ունի երեխաներին անհրաժեշտ վիտամիններով ու նյութերով հարուստ սնունդով ապահովելու միջոցով հաղթահարել թերսնումը:

Համայնքն ունի միջնակարգ դպրոց, որտեղ նախորդ տարվա համեմատ/220 աշակերտ/ այս տարի սովորում են 200 աշակերտ: Դպրոցում դասավանդում են նաև հարևան համայնքներից ժամանած ուսուցիչներ: Դպրոցում իրականացվում է նաև ներառական կրթություն:

Ներկայումս դպրոցում աշխատում է 37 մարդ, որոնցից ուսուցիչների թվաքանակը 26 է (այդ թվում 5-ը՝ այլ համայնքներից): Կին ուսուցիչները 22-ն են: Ուսուցիչներից 24-ն ունեն բարձրագույն կրթություն: Դպրոցում ուսուցանվում է 2 օտար լեզու՝ ռուսերեն և անգլերեն: 2016 թ.ին դպրոցը տվել է 22 շրջանավարտ, որոնց գերակշռող մասը ընդունվել են Երևանի և Հանրապետության այլ քաղաքների ԲՈՒՀ-եր:

Դպրոցում 2010 թվականից իրականացվում է ՄԱԿ-ի Պարենի համաշխարհային ծրագրի «Դպրոցական սնունդ» ծրագիրը, որի շրջանակներում ուսելիք է տրամադրվում տարրական դասարանի երեխաներին:

Հայ օգնության ֆոնդի (ՀՕՖ)՝ «Աղքատության հաղթահարումը Տավուշի մարզում» ծրագրի (ԱՀՏՄ)

շրջանակներում (հովանավոր՝ «Մարդիգյան ընտանիք» հիմնադրամ) հիմնովին վերանորոգվել է դպրոցի մարզադահլիճը¹:

Դպրոցը կարիք ունի հիմնավերանորոգման (տանիքը, ջրհորդանները, ճաշարանը, խոհանոցը, Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների սենյակը, սպորտհրապարակը):

Դպրոցն ունի տեխնիկական միջոցների պահանջ (համակարգիչներ, տեսաձայնային տեխնիկա, էլեկտրոնային գրատախտակ, բազմաֆունկցիոնալ տպիչ):

Դպրոցը կարիք ունի լաբորատոր սարքավորումների: Դպրոցում բացակայում են քիմիայի, ֆիզիկայի, ինֆորմատիկայի և այլ առարկաների լաբորատորիները, որոնք ազդում են ուսուցման որակի վրա²:

Թերի է ջեռուցման համակարգը (անհրաժեշտ է վերանորոգել հնոցը): Դպրոցը ջեռուցվում է անհատական վառարանների միջոցով:

Հարկավոր է իրականացնել դպրոցի ցանկապատի վերանորոգում:

առողջապահական հաստատություններ

Այգեձորում բնակչության առողջապահության գործը կազմակերպվում է Այգեձորի հիվանդանոցում, որն ունի ԱԿ ՊՈԱԿ-ի կարգավիճակ:

Հիվանդանոցի շենքը կառուցվել է 1912 թ. -ին: Հիվանդանոցի շենքի վիճակը վթարային է:

Հիվանդանոցում աշխատում է 18 մարդ, այդ թվում 3-ը՝ Չինարիից:

Հիվանդանոց տարեկան այցելում է 3500 մարդ:

2001 թ-ին Համաշխարհային բանկի միջոցներով կառուցվել և շահագործման է հանձնվել ընտանեկան բժշկի գրասենյակի շենքը, որը պատկանում է գյուղապետարանին: Այն պետք է փոխարիներ 1912 թ. -ին կառուցված շենքին: Սակայն այն շահագործելը նպատակահարմար չէ մակերեսի փոքր լինելու, ստացիոնար բուժօգնություն իրականացնելու համար չնախատեսված լինելու, գյուղի ծայրամասում գտնվելու և դիտարկվող տարածքում գտնվելու պատճառով: «Առողջության կենտրոնը» շարունակում է մնալ 1912 թ. -ին կառուցված հին շենքում: Համայնքում նոր առողջության շենք կառուցելու կարիք ունի:

Բուժհաստատությունն ունի հմուտ անձնակազմ, սակայն դեղորայքի և բժշկական սարքավորումների բացակայությունը հանգեցնում է մի շարք խնդիրների:

Այգեձորի ԱԿ-ն սպասարկում է նաև հարևան Չինարի համայնքը, որտեղ գործում է իրեն ենթակայության բուժկետ:

ընտանեկան նպաստների համակարգում գրանցված ընտանիքներ:

98-ից 78 տնտեսություն ստանում է ընտանեկան նպաստ/ներառյալ սոցիալական նպաստ/, իսկ հրատապ օգնություն /միանվագ նպաստ/՝ 8 տնտեսություն, սակայն ընտանեկան նպաստի համակարգում փաստագրված է 125 տնտեսություն:

2.1.2. Համայնքի տարածքում նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական և մարզային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրեր ու միջոցառումներ

Հանրապետական և մարզային ծրագրեր

Սպորտի և երիտասարդության ոլորտում.

Տարածքային համաչափ զարգացման համատեքստում երիտասարդական ծրագրերի էական ավելացում մարզերում, ինչպես նաև երիտասարդության հիմնախնդիրների լուծման գործընթացներում մարզային երիտասարդների ներգրավածության մակարդակի բարձրացում:

Ներդրումային ծրագրերի ֆինանսավորման աջակցության նպատակով պետության կողմից ներդրումային ֆոնդի ձևավորում՝ հետագայում պետություն-մասնավոր հատված համագործակցությամբ գործող ֆոնդ ունենալու տեսլականով:

Միջհամայնքային ծրագրեր

Այգեձորի հարակից ճհամայնքների և գորամասի հետ նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ ծրագրերը՝

- համագործակցող կողմերի փոխադարձ այցերի կազմակերպում,
- փոքրի փոխանակում,
- տեխնիկական, նյութական աջակցության ցուցաբերում,
- մարզամշակութային ծրագրերի ու միջոցառումների իրականացում,

Այլ ծրագրեր և միջոցառումներ

Արտադրությունն ընդլայնելու նպատակով „Էկո Գարդեն ԱԿ,, ՍՊԸ-ն կատարում է ներդրումներ, կառուցում է սոր մասնաշենք՝ իր հոսքագծով:

2.1.3. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումներ

Համայնքի բյուջեի մուտքերը, կարելի է ասել, ձևավորվում են բացառապես վարչական բյուջեի միջոցների հաշվին: Համայնքում գալիք հինգ տարիներից միայն 2018թ. է նախատեսվում ոչ ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքերի ստացում, այն էլ փոքր գումարի չափով: Վարչական բյուջեի եկամուտները ձևավորվում են սահմանափակ թվով եկամտատեսակների հարկերի, տեղական տուրքերի և գույքի վարձակալությունից եկամուտների հաշվին: Համայնքի բյուջեի կանխատեսվող եկամուտների մեծ մասը (2016թ.՝ 81.3%, 2017թ.՝ 74.1%, 2018թ.՝ 75.7%, 2019թ.՝ 74.4%, 2020թ.՝ 76.5%,) ձևավորվում են պետական բյուջեից համայնքներին տրամադրվող ֆինանսական համահարթեցման դոտացիաների հաշվին (աղյուսակ4):

Քանի որ համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասում մուտքեր գրեթե չեն կանխատեսվում, ապա պլանավորվող հինգ տարիների կապիտալ ծախսերը մեծամասամբ կիրականացվեն համայնքի

բյուջեի վարչական մասի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումների և տարեսկզբի ազատ մնացորդի հաշվին:

Աղյուսակ 16. Համայնքի 2015-2016թթ. բյուջեի մուտքերի ցուցանիշները և 2017-2021թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

հազար դրամ

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2015թ. փաստ.	2016թ. փաստաց	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՍՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՍԵՆԸ (I+II+III)*	76770.6	81617.4	65420.4	6316.0	64716.0	69178.0	73278.0
I.	ԸՆԴԱՍԵՆԸ ԵՎԱՍՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)*	49726.0	57768.6	54420.4	57116.0	60216.0	65178.0	70278.0
	ՍԵՓԱԿԱՆ ԵՎԱՍՈՒՏՆԵՐ	9555.9	15669.5	9777.5	10016.0	10016.0	10178.0	10278.0
1	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	7812.1	7812.1	7812.1	8050.6	8050.6	8212.6	8312.6
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	3996.6	3996.6	3996.6	4046.6	4096.6	4096.6	4096.6
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	100.0	100.0	100.0	150.0	200.0	200.0	200.0
	Հողի հարկ	3896.6	3896.6	3896.6	3896.6	3896.6	3896.6	3896.6
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	3509.9	3623.5	3623.5	3800.0	3800.0	3900.0	4000.0
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	3509.9	3623.5	3623.5	3800.0	3800.0	3900.0	4000.0
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	192.0	192.0	192.0	204.0	204.0	216.0	216.0
	Տեղական տուրքեր	192.0	192.0	192.0	204.0	204.0	216.0	216.0
2	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	40170.1	42099.1	44642.9	47100.0	50200.0	55000.0	60000.0
2.1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական							

	դրամաշնորհներ							
2.3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	43087.6	42099.1	44642.9	47100.0	50200.0	55000.0	60000.0
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	40170.1	42099.1	44642.9	47100.0	50200.0	55000.0	60000.0
բ)	Պետական բյուջեից համայնքի վարչական բյուջեին տրամադրվող նպատակային հատկացումներ	1758.7	101.8					
գ)	Այլ դոտացիաներ	1158.8	442.0					
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	1857.4	7857.4	1965.4	1965.4	1965.4	1965.4	1965.4
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	1833.4	1833.4	1833.4	1833.4	1833.4	1833.4	1833.4
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր	24.0	24.0	132.0	132.0	132.0	132.0	132.0
	Օրենքով և այլ ակտերով սահմանված բյուջե մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ		6000.0					
III.	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՄ ՊԱԿԱՍՈՒՐԻ (ԴԵՖԻՑԻՏԻ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)	24127.1	23848.8	11000.0	6000.0	4500.0	4000.0	3000,0
Ա.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)	24127.1	23848.8	11000.0	6000.0	4500.0	4000.0	3000,0

2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում	24127.1	23848.8	11000.0	6000.0	4500.0	4000.0	3000,0
-----	---	---------	---------	---------	--------	--------	--------	--------

Աղյուսակ 17 Համայնքի սեփականությունը համարվող շենքերի, շինությունների և հողամասերի օտարման հնգամյա ծրագիր

Աղյուսակ 5.2

N	Անվանումը	Չափման միավոր	Քանակը	Օտարումը ըստ տարիների				
				2017	2018	2019	2020	2021
1	Տրակտորներ	հատ	6	6	0	0	0	0

2.1.4 . Համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը խոչընդոտող գործոններ

Համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը խոչընդոտում են հետևյալ գործոնները

1. Սահմանամերձ լինելը
2. Արտահայտված միզրացիան
3. Աշխատուժի բացակայությունը
4. Վարպետ-մասնագետների արտագաղթ
5. Շուկայից հեռու գտնվելը
6. «ԹՅՍՀՀԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐԻ ԱՐՏԱԳԱՂԹ» ՍՊԸ-ի գործունեությանը հարմարությունների բացակայությունը
7. Ժամայնքի բարդ ռելիեֆ
8. Ինֆրագործունեություն
9. «ԹՅՍՀՀԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐԻ ԱՐՏԱԳԱՂԹ» ՍՊԸ-ի գործունեությանը հարմարությունների բացակայությունը

2.1.5. Ներքին և արտաքին գործոնների վերլուծություն

Աղյուսակ 18

Ուժեղ (SWOT) վերլուծություն (ուժեղ և թույլ կողմեր)

Ներքին	
Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
<ul style="list-style-type: none"> • Համայնքում գործող «Էկո Գարդեն արտադրական կորպորացիա»-ն • Գյուղատնտեսական մեծ ներուժ, • Պտղաբուծության զարգացման մեծ պոտենցիալ, • Դեղաբույսերով և այլ օգտակար խոտաբույսերով հարուստ անտառներ, • Այգիների առատություն, • Հյուրասեր բնակչություն, հոգատար մեկը մյուսի նկատմամբ, • Միասնական համայնք և համախմբվածություն, • Կենսունակ և աշխատասեր համայնքի ղեկավար և ավագանի, • Ազնվություն, գողության հազվադեպություն համայնքում, • Արատավոր երևույթներից զերծ ու հայրենասեր ժողովուրդ • Համեստություն • Հյուրասիրություն, պարզություն, համեստություն • Ջերմատնային տնտեսությունների վարման որոշակի փորձառություն, • Տեղեկատվության իրազեկության մատչելիություն • Նյութական արժեքների ստեղծման հմտություն 	<ul style="list-style-type: none"> • Աշխատուժի սակավություն և պասիվություն • Բարձր վարկային տոկոսադրույքներ, • Հակակարկտային կայանների բացակայություն, • Կտրտված, բաժանված հողատարածքներ, • Հողերի սեփականաշնորհման վկայականների բացակայություն, • Բնակչությունը սովորել է նպաստներին, «նպաստային» խառնվածք, • Շուկան թույլ է ուսումնասիրված • Մարզենտրոնից, մայրաքաղաքից հեռու գտնվելը • Համայնքի տարեց բնակչության մեծ թվաքանակ • Գյուղից երկարատև և ժամանակավոր բացակայողների մեծ թվաքանակ,

Ուժ-ՀՎ (SWOT) վերլուծություն (հնարավորություններ և վտանգներ)

Արտաքին	
Հնարավորություններ	Վտանգներ
<ul style="list-style-type: none"> • Համայնքում գործում է «Էկոգարդեն արտադրական կորպորացիա» ՄՊԸ-ն, որը աստիճանաբար ընդլայնվում է և բարենպաստ պայմաններ է ստեղծում գնային քաղաքականության մեջ: • Մեծ քանակությամբ պտուղ արտադրելու և իրացնելու հնարավորություն • Գյուղատնտեսության, այլ բնագավառների զարգացման մեծ պոտենցիալ • Նոր պտղատու այգիների հիմնում, խաղողի այգիների նորացում արդյունավետ սորտերով • Այգեձոր համայնքի տարբերանշանով (բրենդ) մեծածախ և մանրածախ շուկա դուրս գալու հնարավորություններ • Զօգտագործվող վարելահողերի վերադարձ ցանքաշրջանառություն, • Փոքր և միջին բիզնեսի զարգացում, • Առկա սահմանված արտոնություններ, • Տարբեր ներդրումներ (դոնորներ, ներքին և արտաքին սփյուռք), • Միջհամայնքային համագործակցություն 	<ul style="list-style-type: none"> • Ասֆալտապատ ճանապարհը աստիճանաբար քայքայվում է • Արտագաղթող ընտանիքների թվի աճ, • Պատերազմի վերսկսում, • Բնական և ոչ բնական աղետներ՝ կարկուտ, պատվարի փլուզում, գետի ուժեղ վարարում • Միսլ տնտեսական քաղաքականություն, • Գյուղմթերքների և հումքի գների իջեցում:

2.2. ՀՀԶԾ ՀԵՌԱՀԱՐ ՆՊԱՏԱԿԻ, ՄԻԶԱՆԿՅԱԼ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻՆ ՀԱՄՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

Համայնքը ակնկալում է տեսնել խաղաղ Այգեձորը՝ Տավուշի տարածաշրջանում ցուցադրական պտղատու/թուզ, հոն, արևելյան խուրմա/ նխադողի այգիներով, ջերմատներով, տնկարանային տնտեսությունով, մեղվաբուծությամբ և նորարարական արտադրություններով: Զարգացած է գյուղատնտեսական արտադրությունը և վերամշակումը: Արտահանվող արտադրանքը հանրաճանաչ է շուկայում „Այգեձոր,, բրենդով:

Այգեձորը զարգացած ենթակառուցվածքներով, 2-րդ շերտով ասֆալտապատված միջհամայնքային ճանապարհներով, բարեկարգ միջթաղային ճանապարհներով ապահովված ջրահեռացմամբ, հանգստյան գոտիներով՝ նախատեսված տարբեր նախասիրություններով հյուրերի և տարվա բոլոր եղանակների համար, մշակութային և սպորտային հագեցված կենտրոններով, հիմնանորոգված առողջության կենտրոնով համայնք է, որտեղ կանխարգելված են արատավոր երևույթները և առկա է բարոյահոգեբանական ավելի բարձր մթնոլորտ:

Բարեկարգված են հուշարձան-կոթողների շրջակա միջավայրն ու դեպի նրանց տանող ճանապարհները, ինչը նպաստում է զբոսաշրջության զարգացմանը և գյուղի պատմամշակութային հուշարձաններն այլևս բանուկ են զբոսաշրջիկների համար:

Այս ամենի իրականացումը նպաստավոր պայմաններ կստեղծի էկո տուրիզմի հետագա զարգացմանը:

2.2.1. Համայնքի հեռահար նպատակի սահմանում

Ելնելով համայնքի զարգացման ռազմավարությունից և հաշվի առնելով համայնքի առջև ծառայած հիմնախնդիրները, համայնքի հնարավորությունները և հնարավոր շահագրգիռ կողմերի նախապատվությունները՝ սահմանված են համայնքի ինտեգրացված զարգացման հիմնական ուղղությունները.

- Համայնքի բարձր ինտելեկտի պահպանում, զարգացում
- Համայնքային ենթակառուցվածքների զարգացում
- Համայնքի բնակչության եկամուտների ավելացում՝ գյուղատնտեսական և ոչ գյուղատնտեսական գործունեության զարգացում
- Էկո-տուրիզմի զարգացում:

Համայնքի զարգացման հիմնական ուղղություններից ընտրված են հետևյալ ծրագրային առաջարկները՝

1. Համայնքի բարձր ինտելեկտի պահպանում, զարգացում

- Գյուղատնտեսական գիտելիքների տրամադրում՝ ըստ նախասիրությունների,
- Մշակույթի տան հիմնանորոգում,

2. Համայնքի ենթակառուցվածքների զարգացում

- 6.0 կմ երկարությամբ կենտրոնական ճանապարհի 2-րդ շերտի ասֆալտապատում.
- Կամուրջի վերանորոգում.
- կենտրոնական ճանապարհի հենապատի կառուցում.
- Սպորտ-դահլիճի կառուցում.
- Գյուղտեխնիկայի ձեռքբերում/թրթուռավոր տրակտոր/.
- Դպրոցի խաղահրապարակի վերակառուցում.
- Առողջության կենտրոնի կառուցում կամ հիմնանորոգում.
- Համայնքապետարանի շենքի հիմնանորոգում
- Փողոցային լուսավորություն
- Էրի ձորի մանկապատեզի վերանորոգում:
-

3. Համայնքի բնակչության եկամուտների ավելացում

- Չորանոցների տրամադրում,
- Խաղողի այգիների թարմացում,
- Ջերմոցների հիմնում,
- Պտղատու այգիների հիմնում:

4. Էկո-տուրիզմի զարգացում

- Հանգստի գոտիների ստեղծում
- Հյուրատների կառուցում
- Պատմամշակութային հուշարձանները տանող ճանապարհների բարեկարգում:

2.2.2. Համայնքի անմիջական նպատակի սահմանում

Ծրագրերը ձևակերպված են հիմնահարցերի պատճառա-հետևանքային վերլուծության արդյունքում ստացված լուծումներից: Այլընտրանքային լուծումներից ընտրվեցին նրանք, որոնք համապատասխանում էին հետևյալ չափանիշներին՝ հիմնահարցի լուծման աստիճանը (օգտվողների թիվը), պահանջվող ֆինանսական միջոցների չափը, շահագործման և պահպանման հետագա հնարավորությունները: Հաշվի առնելով ծրագրերի փոխկապվածությունը, փոխլրացումը և դրանց միաժամանակյա լուծման ավելի մեծ արդյունավետության մակարդակը, որոշ ծրագրեր միավորված են: Այսպիսով ընտրված են հետևյալ ծրագրերը

Համայնքային ենթակառուցվածքների զարգացում

- Ավտոպարկի մոտի կամուրջի վերանորոգում,
- կենտրոնական ճանապարհի հենապատի կառուցում.
- 6.0 կմ երկարությամբ կենտրոնական ճանապարհի 2-րդ շերտի ասֆալտապատում.
- Մշակույթի տան հիմնանորոգում
- Սպորտ-դահլիճի կառուցում
- Դպրոցի խաղահրապարակի վերակառուցում.
- Գյուղտեխնիկայի ձեռքբերում /թրթուռավոր տրակտոր/

- Առողջության կենտրոնի կառուցում կամ հիմնանորոգում
- Համայնքապետարանի շենքի հիմնանորոգում
- Փողոցային լուսավորություն
- Էրի ձորի մանկապատեզի վերանորոգում:

Համայնքի բնակչության եկամուտների ավելացում.

- Չորանոցների տրամադրում,
- 10 հա խաղողի այգիների թարմացում,
- Ջերմատնային տնտեսությունների հիմնում,
- 10 հա պտղատու այգիների հիմնում:

Նշված լուծումների ընտրությունը չի նշանակում, որ մյուս լուծումներն անտեսվում են: Իրավիճակի յուրաքանչյուր փոփոխություն կարող է առաջ մղել մյուս լուծումները, ինչպես նաև առաջարկել նոր լուծումներ:

3. ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐ
ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐՈՒ
Ավտոպարկի մոտի կամուրջի վերանորոգում
 (Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը							
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Մոտ 150հա գյուղատնտեսական հողեր տանող ճանապարհի ապահովում.						
	Կամուրջի փլուզման կանխում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	50	10	10	10	10	10	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ		Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝ 8,5 մլն Ընդհանուր բյուջեն՝8,5մլն.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	ՀՀ կառավարություն կամ դրևոր կազմակերպություններ, համայնքի ներդրում						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական միջոցներ						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2017թթ.						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Անհրաժեշտ է կապիտալ վերանորոգել կամուրջի հեղեղատարված հատվածը						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Ո Ւ

« Կենտրոնական ճանապարհի հենապատի կառուցում »
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը							
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝	Միջհամայնքային միակ ճանապարհի պահպանում և կայի ապահովում						
	Միջհամայնքային ճանապարհի փյուզման կանխում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	5	100	100	100	100	100	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ		Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Միջհամայնքային ճանապարհի հենապատի կառուցում						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝4,0 մլն. Կապիտալ ծախսեր՝ Ընդհանուր բյուջեն՝4,0մլն.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ծրագիրը կիրականացվի ՀՀ կառավարության կողմից, համայնքի միջոցներով և բարերարների տրամադրած միջոցների հաշվին:						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն և համայնք այցելողները, հարևան համայնքների բնակիչները						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017թ-ից 2017թ.						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Միակ միջհամայնքային ճանապարհի 45մ երկարությամբ հենապատի կառուցում						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր ՈՅ

« 6.0 կմ երկարությամբ կենտրոնական ճանապարհի 2-րդ շերտի ասֆալտապատում »
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը							
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝	Միջհամայնքային միակ ճանապարհի պահպանում և կապի ապահովում						
	Միջհամայնքային ճանապարհի ասֆալտի շերտի արագ քայքայման կանխում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		25	20	100	100	100	100
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ		Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Միջհամայնքային ճանապարհի հենապատի կառուցում						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝170,0 մլն. Կապիտալ ծախսեր՝ Ընդհանուր բյուջեն՝170,0մլն.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ծրագիրը կիրականացվի ՀՀ կառավարության կողմից, համայնքի միջոցներով և բարերարների տրամադրած միջոցների հաշվին:						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն և համայնք այցելողները, հարևան համայնքների բնակիչները						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017թ-ից 2018թ.						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Միակ միջհամայնքային ճանապարհի 45մ երկարությամբ հենապատի կառուցում						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր ՈՅ

«Մշակույթի տան հիմնանորոգումը»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը							
Ծրագրի անմիջական նպատակ`	Մշակույթի տան հիմնանորոգումը						
	Բնակչության հաճախելիության և բավարարվածության աստիճանները	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
20	25	25	40	40	80		
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Կազմակերպված միջոցառումների քանակ						
	Բնակչության հաճախելիություն	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		20	25	25	40	40	80
	2. Արտադպրոցական խմբակների կազմակերպում						
Խմբակների ավելացում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	1	1	2	3	3	3	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Համերգների և թատերական միջոցառումների կազմակերպում</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1. Պարի, շախմատի, երաժշտական և այլ խմբակների ստեղծում</p>						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր` Կապիտալ ծախսեր` 60,0 մլն Ընդհանուր բյուջեն` 60,0 մլն.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ծրագիրը կիրականացվի ՀՀ կառավարության կողմից, համայնքի միջոցներով և բարերարների տրամադրած միջոցների հաշվին:						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական միջոցներ						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-ից 2020թ.						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Անհրաժեշտ է կապիտալ վերանորոգել մշակույթի տունը, տեղակայել ջեռուցման համակարգ						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Ն 5

« Մպորտ-դահլիճի կառուցում »

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը							
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝	Սպորտ-դահլիճի կառուցում						
	Սպորտային խմբակների կազմակերպում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		1	1	1	1	1	3
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Համայնքի երիտասարդների սպորտով զբաղվածություն						
	Առողջ ապրելակերպ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		20	25	30	40	60	80
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
2016		2017	2018	2019	2020	2021	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1 1.2.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝100մլն. Ընդհանուր բյուջեն՝100մլն.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	ՀՀ կառավարություն, դոնոր կազմակերպություններ, համայնքի ներդրում						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական միջոցներ						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ծրագրից կօգտվի համայնքի բնակչությունը						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017թ.-ից 2020թ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն							

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Ո 6

„Դպրոցի խաղահրապարակի վերակառուցում,,
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը							
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝	Սպորտ-դահլիճի կառուցում						
	Սպորտային խմբակների կազմակերպում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	1	1	1	1	3	4	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Համայնքի դպրոցականների սպորտով զբաղվածություն						
	Առողջ ապրելակերպ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		60	60	60	70	90	90
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
2016		2017	2018	2019	2020	2021	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. 1.2.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝15մլն. Ընդհանուր բյուջեն՝15մլն.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	ՀՀ կառավարություն, դոնոր կազմակերպություններ, համայնքի ներդրում						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական միջոցներ						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ծրագրից կօգտվեն համայնքի դպրոցականները և երիտասարդները						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018թ.-ից 2019թ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն							

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Ո 7

„ Գյուղատեխնիկայի ձեռքբերում /թրթուռավոր տրակտոր/, „

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը							
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝	Գյուղատնտեսության զարգացում						
	Գյուղատնտեսական արտադրանքի աճ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	30	30	50	60	70	70	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ՝	1. Դաշտավարության արդյունավետության բարձրացում						
	Ցանքատարածությունների ավելացում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		30	30	50	60	70	70
	2. Բարձրարժեք կուլտուրաների ցանքատարածությունների ավելացում						
	Եկամուտի աճ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
2016		2017	2018	2019	2020	2021	
	20	30	40	60	70	90	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1.Վարի տրակտոր DT-75՝ իր գյուղգործիքներով,						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր Կապիտալ ծախսեր՝20մլն Ընդհանուր բյուջեն՝20մլն.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն, դոնոր կազմակերպություններ և համայնքի ներդրում						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական միջոցներ						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2018թթ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն							

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Ո Ց

„Առողջության կենտրոնի կառուցում կամ հիմնանորոգում,,

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	
---	--

Ծրագրի անմիջական նպատակ՝	Ժամանակակից շենքային պայմանների ապահովում և ախտորոշիչ-բուժական միջոցներով վերազինում						
	Թեթև և միջին բարդության հետազոտությունների և բուժօգնության իրականացում տեղում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	30	20	20	20	30	90	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ՝	1.Բուժսպասարկման որակի բարելավում						
	Բնակչության բավարարվածություն	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		20	20	20	20	30	50
	2.Աշխատանքային պայմանների բարելավում						
	Սպասարկման արդյունավետության բարձրացում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		60	50	50	50	60	80
	3.Միջազգային ստանդարտների պահանջների ապահովում						
	Բժշկական սխալների նվազեցում, բարդությունների կրճատում, հիվանդ - բժիշկ հարաբերության լավացում, հոսքի և եկամուտի ավելացում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		10	10	10	10	8	6
4.Առողջապահության ոլորտի գրավչության բարձրացում							
Նոր կադրերով սերնդափոխություն, աշխատակիցների մասնագիտական հմտությունների բարձրացում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	30	30	30	30	40	50	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր Կապիտալ ծախսեր՝150մլն Ընդհանուր բյուջեն՝150մլն.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	ՀՀ կառավարություն, դոնոր կազմակերպություններ , համայնքի ներդրում և բարեգործներ						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական միջոցներ						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Այգեձոր և Չինարի համայնքների բնակիչներ, հովեկներ						

Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2020թթ
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	1.Ժամանակակից շենքի կառուցում, 2.Արդիական լաբարատոր-գործիքային սարքավորումներով հագեցում

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Ո Յ

„Համայնքապետարանի շենքի հիմնանորոգում,,

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը							
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝	Համայնքապետարանի շենքի հիմնանորոգում						
	Բնակչության բարձրակարգ սպասարկում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
70	70	70	80	80	90		
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ՝	1. Համայնքապետարանի աշխատակազմի աշխատանքների մատչելիություն						
	Աշխատանքի արդյունավետություն	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	60	60	60	70	80	90	
		Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր Կապիտալ ծախսեր՝30մլն Ընդհանուր բյուջեն՝30մլն.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	ՀՀ կառավարություն և համայնքի ներդրում						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական միջոցներ						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2021թթ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Տանիքի փոխարինում նորով, դուռ-պատուհանների տեղադրում, ժամանակակից սանհանգույցի կառուցում, լոկալ ջեռուցման համակարգ, կոսմետիկ վերանորոգում, նոր գույքի ձեռքբերում, նորագույն տեխնիկայով հագեցվածություն						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 10

„Փողոցային լուսավորություն,,
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	
---	--

Ծրագրի անմիջական նպատակ՝	Փողոցային լուսավորության ապահովում							
	Բնակչության բարձրակարգ սպասարկում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
		20	80	80	80	80	80	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ՝		Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
			Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
			2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ							
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր Կապիտալ ծախսեր՝12մլն. Ընդհանուր բյուջեն՝12մլն.							
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	ՀՀ կառավարություն, դոնոր կազմակերպություններ և համայնքի ներդրում							
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական միջոցներ							
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ							
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2018թթ							
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Հին 87 սյուների հիմքերի ամրացում, համապատասխան ուղղության և նախատեսվող չափի ու տեսքի ուղղում, նոր սյուների տեղադրում՝ համապատասխան էկոնոմ լուսատուներով:							

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 11

„Էրի ձորի մանկապարտեզի վերանորոգում,,

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը							
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝	Էրի ձորի մանկապարտեզի վերանորոգում						
	Նախադպրոցական տարիքի կրթության մակարդակի բարձրացում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		60	60	60	60	50	90
Ծրագրի միջանկյալ							
	Ելակետային		Թիրախային արժեքներ				

արդյունքներ`	Աշխատանքի արդյունավետություն	արժեք					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		60	60	60	60	50	90
		Ելակետային արժեք		Թիրախային արժեքներ			
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր Կապիտալ ծախսեր`8մլն. Ընդհանուր բյուջեն`8մլն.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	ՀՀ կառավարություն, դոնոր կազմակերպություններ և համայնքի ներդրում						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական միջոցներ						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2020-2021թթ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Շենքի կոսմետիկ վերանորոգում, խաղահրապարակի կառուցում, լոկալ ջրառուցման համակարգի տեղադրում, ժամանակակից սանհանգույցի կառուցում						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ա Ն Ա Գ Ի Ր N 12

„ Չորանոցների տրամադրում,,
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Չորանոցների տրամադրում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ`	Համայնքում չրի արտադրության ծավալների մեծացում	Ելակետային արժեք		Թիրախային արժեքներ			
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		20	40	50	70	80	90
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ`	Եկանուտների ավելացում	Ելակետային արժեք		Թիրախային արժեքներ			
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		10	30	40	60	70	90

		Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր Կապիտալ ծախսեր՝35մլն. Ընդհանուր բյուջեն՝35մլն.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Դոնոր կազմակերպություններ՝ ՄԱԶԾ և համայնքի բնակիչների ներդրում						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2021թթ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքի բնակիչներին մրգերի չորանոցներով ապահովում						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Ո 13

„ Ջերմատնային տնտեսությունների հիմնում,„
(Ծրագրիանվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Ջերմատնային տնտեսությունների հիմնում						
	Համայնքում ջերմոցային տնտեսությունների ավելացում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		6	10	13	18	25	30
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	Աշխատատեղի ստեղծում						
	Եկամուտի ավելացում	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		5	10	15	20	25	30
	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					

		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր Կապիտալ ծախսեր՝48մլն. Ընդհանուր բյուջեն՝48մլն.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Դոնոր կազմակերպություններ՝ ՄԱԶԾ և համայնքի բնակիչների ներդրում						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2021թթ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքի բնակիչներին ջերմոցներով ապահովում						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Ո 14

„ 10 հա պտղատու այգիների հիմնում,,
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը							
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝	Գյուղատնտեսության զարգացում						
	Պտղարտադրության աճ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		20	20	20	30	40	50
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ՝	1. Պտղատու այգիների ավելացում						
	Եկամուտների աճ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		20	20	25	30	40	50
	2. Պտղաբուծության զարգացում						
	Եկամտաբերության աճ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
2016		2017	2018	2019	2020	2021	
			8				

		20	20	25	30	40	50
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝20մլն. Ընդհանուր բյուջեն՝20մլն.						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Դոնոր կազմակերպություններ՝ ՄԱԶԾ և համայնքի բնակիչների ներդրում						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2017թթ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Հանայնքի բնակիչների պտղատու այգիների ավելացում						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ա Ն Ա Գ Ի Ր N 15

„ 10 հա խաղողի այգիների թարմացում,

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը							
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝	10 հա խաղողի այգիների թարմացում,						
	Խաղողի արտադրության աճ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	60	60	65	65	70	80	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ՝	1. Խաղողագործության զարգացում						
	Եկամուտների աճ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		20	20	25	30	40	50
		Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
			8				
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ						

Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝20մլն. Ընդհանուր բյուջեն՝20մլն.
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Դոնոր կազմակերպություններ՝ ՄԱԶԾ և համայնքի բնակիչների ներդրում
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2017թթ
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Հանայնքի բնակիչների խաղողի այգիների նորացում

4. ՀԶՀԾ-Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ

ՀԶՀԾ-ի ներքին մոնիթորինգն իրականացվելու է յուրաքանչյուր տարին մեկ անգամ: ՀԶՀԾ-ի մոնիթորինգն իրականացվելու է ըստ ոլորտային ծրագրերի ու միջոցառումների աշխատանքների կատարման ցուցանիշների:

Աղյուսակ-8-ում ներկայացված է ՀԶՀԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանմուշը:

Աղյուսակ20. Մ Ո Ն Ի Թ Ո Ր Ի Ն Գ Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

ԱՅԳԵՁՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔ

(_____ թվականներ)

Տրամաբանական մոդելի բաղադրիչ	Ցուցանիշի լիաստացի արժեք (2016)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2017)	Ցուցանիշի լիաստացի արժեք (2017)	Ցուցանիշի կատարողական (2017)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2018)	Ցուցանիշի լիաստացի արժեք (2018)	Ցուցանիշի կատարողական (2018)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2019)	Ցուցանիշի լիաստացի արժեք (2019)	Ցուցանիշի կատարողական (2019)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2020)	Ցուցանիշի լիաստացի արժեք (2020)	Ցուցանիշի կատարողական (2020)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2021)	Ցուցանիշի լիաստացի արժեք (2021)	Ցուցանիշի կատարողական (2021)	Տվյալների հավաքագրման պարբերականությունը	Ցուցանիշի ստացման աղբյուր	Ցուցանիշի ստացման մեթոդ
	Կիսամյակա յին	Տարեկան																	

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԿԱՅՈՒՆ ՉԱՐԳԱՑՈՒՄ																					
1. Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)																			X	Մարզպետա-րաններ (Երևան, Գյումրի, Վանաձոր, Արարատ, Ջերմուկ համայնքների համար՝ համայնքապետարաններ)	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն/հարցազրույց
2. Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով																			X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն
3. Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով, չհաշված համայնքի բնակչության փոփոխությունը բնական աճի պատճառով																			X	ՀՀ Ոստիկանություն	Հարցում
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ																					
1. Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպումը երիտասարդության ներգրավմամբ																					
1.1. Համայնքի մշակույթի տան կապիտալ վերանորոգումը և մշակութային կյանքի աշխուժացում																			X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն

																					ն		
5.3.Միջհանդամիջյան ճանապարհների հարթեցում																							
6.Հանդիսությունների սրահի ձեռք բերում																							
7.Հանգստի գոտու կառուցում																					X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն
8.Համայնքի փողոցների հարթեցում և խճապատում																							

5.ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ

ՀԶԾ-ն հանդիսանալու է համայնքի գալիք հինգ տարիների գործունեության ուղեցույցը: 2017-2021թթ. ընթացքում ՀԶԾ-ում ընդգրկված ծրագրերի իրականացմանն են ուղղված լինելու համայնքի ՏԻՄ-երի ջանքերն ու աշխատանքը՝ մոբիլիզացնելով համայնքի ֆինանսական, մարդկային և նյութական ռեսուրսների ողջ պոտենցիալը: ՀԶԾ-ի իրագործումը հնարավորություն կտա քայլ առ քայլ մոտենալ հեռվում նշմարվող այն ցանկալի տեսլականին, որպիսին ցանկանում է տեսնել համայնքը նրա յուրաքանչյուր բնակիչ: ՀԶԾ-ում տեղ գտած դրույթները լինելու են այն ծրագրային հիմքը, որի վրա հենվելով կազմվելու է համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեն:

Ծրագիրը հաջողությամբ իրագործելու համար ՏԻՄ-երը պետք է սերտորեն և արդյունավետ համագործակցեն պետական կառույցների, միջազգային դոնոր կազմակերպությունների և այլ շահագրգիռ կողմերի և կառույցների հետ:

ՀԶԾ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀԶԾ-ի ներքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

Յուրաքանչյուր հաջորդ տարի կկատարվի ՀԶԾ-ի իրականացման նախորդ տարվա արդյունքների ուսումնասիրություն, ամփոփում, ձեռքբերումների գնահատում և թերությունների բացահայտում:

Նախորդ տարվա արդյունքների հիման վրա համապատասխան ուղղումներ և լրացումներ կկատարվեն մնացյալ տարիների ծրագրերում:

Հիմնվելով ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀԶՀԾ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի ղեկավարը ՀԶՀԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և (կամ) համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները ներկայացնում է համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը:

Համայնքի ավագանու անդամի(անդամների) առաջարկած այն փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, որոնք ավելացնում են ՀԶՀԾ-ի իրականացման ծախսերը, համայնքի ավագանու որոշմամբ ընդունվում են միայն համայնքի ղեկավարի եզրակացության առկայությամբ և ավագանու նիստին ներկա անդամների ձայների երկու երրորդով:

ՀԶՀԾ-ի փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, ավագանու հաստատումից հետո, հրապարակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: